

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 „
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a ültő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaszállítását
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Apponyi Amerikában.

Szombat este elbucsztak Apponyitól a függetlenségi képviselők, aztán elindult a nemes gróf és Amerikában fog beszélni, felolvasni Magyarországról.

Ottani véreink szeretettel várják. Ők, akik magyarságukért naponta vivják a reménytelen küzdelmet, akik gyermekeik elangolosodásán látják a magyar faj keserves pusztulását, Apponyiban ennek a pusztulónak hitt fajnak a diadalmak hódítását látják. Ime egy magyar ember, a ki fennen hirdeti a magyar szellem fenéségét, emelkedettségét.

A bányák, a gyárak magyarjainak névtelen százezreinek szive dobban meg a hirre: Apponyi jön! Jön és Amerika legnagyobb élő fiának, Rooseveltnek lesz a vendége. Jön és a legnagyobb városokban fog fellépni, hogy csodás ékeszólásával elbűvölje a számító, rideg amerikaiit. Jön, hogy meghódítsa magának ismét a világ legnagyobb nemzetét s a maga dicsőségében első helyre egyet tegyen: magyarságát!

Magyarország után Amerika a világ második magyar földje. Schol a Kárpátok csucsain tul annyi magyar nem él, mint Amerikában. És ez az amerikai ma-

gyarság ránk nézve elveszett erő, pusztulásunk dokumentuma, olyan sokaság, mely csak egy Apponyi nevének varázshatása alatt kezd számbajönni.

Más nemzeteknek idegenbe szakadt fiait erősebb kacsok fűzik az anyaországhoz. Az amerikai németiség már-már döntő tényező az elnökválasztásoknál s amerikai és német egyetemi tanárok kicserélése teszi mind bensőbbé az érintkezést a tenger két partja közt. Az olaszok Argentínában épp olyan lelkes hazafiak maradtak, mint Pó mentén s szorgalmukkal az első sorba küzdötték föl magukat új hazájukban. Allandó a gazdasági összeköttetés Olaszország és Argentína olaszai közt s az anyaország ebből csak hasznot lát. Az amerikai szlávok a pánszlávizmus legerősebb oszlopai. Nemzetiségeink közül a tót, az amerikai tótság erejének köszöni — ha ugyan van mit köszönni rajta — tót bankjait és sajtóját. Minden európai nép, mely rajukat bocsát ki Amerikába, megtartja velük a kapcsolatot, a kölcsönös érintkezéssel megerősítést hoz létre — csak a magyarnak nem jelent mást Amerika egy nagy temetőnél, ahol százezszámra tűnnek el a föld színéről magyar véreink.

Pedig de sokat tanulhatnánk egymástól!

Az az amerikai magyar megtanithatná az itthon maradottat arra a kitartó, lanakadát nem ismerő munkára, mely nélkül odaát megélni még a milliomosnak is bajos. Megtanithatná államfértiainkat olyan adórendszerre, mely kevesebb zaklatásnak teszi ki a szegény embert. Megtanithatná közigazgatásunkat, hogy kevesebb urhatnámsággal, több munkával és több tudással és több szeretettel nagyobb szolgálatot tehetnek a hazának, mint minden atyafisággal és komasággal. Megtanithatná a magyart az üzleti élelmeségre, a vállalkozási kedvre, a tenger megbecsülésére, a mezőgazdaságnak gépekkel és állattenyésztéssel minél intenzivebbé tételére. Odakint lehet automobilon száguldó, nagyvagyonu szállodatulajdonos az, aki itthon legfeljebb váltókon lovagló tisztelbéli főszolgabírósig vitte volna s az a gazda, aki a buzánál és kukoricánál soha sem látott tovább, odaát lehet élelmes bankár. Ha ezek bennünket megtanithatnának, hogyan kell ezeket a foglalkozásokat a beljük települt jövevényektől elhódítani, be sokkal közelebb állanánk ma a magyar gazdasági függetlenséghez!

Mi is tanithatnók véreinket a magyar jelleg megóvására. Minduntalan hire jön,

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A halhatatlan lump.

— Operett három felvonásban; irta *Dörmann* Félix, fordította *Hervai* Frigyes, zenéjét szerezte: *Eysler* Ede. A Szigligeti-színházban először adták 1911. jan. 29-én. —

A halhatatlan lump nem fog sokáig élni a nagyváradai színpadon. Lumnak lump, de távolról sem halhatatlan s ha már ilyen nagyigényű címmel jött a világra, akkor jobb lett volna meg sem születnie.

Főhőse Ritter János tanító, aki Burghausenben oktatta a fiatalagót s szerelmes az öreg Reisleitner szép leányába, Annába. Annára azonban a poigármester fia, Flórián is szemet vetett. Anna a szegény tanítót szereti, de mi haszna? mikor Flórián megkéri a kezét, mégis csak igent mond. Éppen az eljegyzésre levél jön Ruternek Bécsből: az operaház igazgatója értesíti, hogy elfogadták egy operáját előadásra, megnyitja előtte a dicsőség ajtaját! Anna az egész falu előtt kijelenti, hogy Ruter szereti, ott hagyja Flóriánt és igéri, hogy várni fog Ritterre akármeddig.

Ez az „akármeddig“ azonban nem soká tart. Rittert a dicsőség megszedíti, tivornya életet folytat Bécsben, Anna nem győz rá várni s férjhez megy Flóriánhoz. Ritter pedig az operája nagy sikere után teljesen elzúlik; a Kékmacskához címzett mulatóhelynek ő a zongoristája, álneven. Ugy elzúllott, hogy senki sem ismer rá. A mulatóhelyen beleszeret egy Freytag Lujza nevű énekesnőbe. Ugyanott találkozik a burghauseniakkal; azok sem ismerik meg, még Anna sem. A burghauseniak nagy dologban járnak: szobrot emelnek falujuk nagy szülöttjének, Ritter Jánosnak Anna kezdeményezésére s meghívják a minisztert a szobor leleplezésére. Meghívják magát Rittert is, persze, mint ismeretlent s megkérlik, dirigálja el ő a szobor leleplezésénél a holtak hitt Ritter operájának egy hatalmas karénekét.

Ritter Lujzával megy el a leleplezésre. Csak Burghausenben tudja meg Lujza is, hogy az ő vőlegénye nem más, mint Ritter János; itt ismer rá Anna is. A leleplezési ünnepély alatt, a karének dirigálása közben Ritter egyszerre könnyekre fakad. Majdnem elárulja magát. De ekkor figyelmeztetik, hogy ne rontsa el a község ünnepét, a melyen a szoborbizottság elnöke, Flóriánnak épp

most adták át a legfelsőbb kitüntetést — Ritter megfogadja a tanácsot, eltávozik Lujzával a nagyvilágba s a függöny legrördül.

A mese maga jobb, mint a kidolgozás. Lehetne ebből operett-szöveget írni, csak jobb, gyakorlottabb tollal. Az osztrák író pedig kölcsön vette ugyan az alapötletet a magyar írótól. Lengyel Menyhért Hálás utókorától, de írni készséget már sehonnan sem tudott kölcsön kapni. Néhol a hatásosnak szánt komoly jeleneteket harsány kacagás fogadta a nézőtérrel, máshol pedig a humoron senkinek sem jutott eszébe derülni. Egyedüli valamire való gondolat a II. felvonásban a mult század harmincas éveit mulató Bécsének fölelevenítése s a III. felvonásban a bagoly trió. Egyébként össze-vissza kapkod mindenki, laza szerkezetben jönnek egymás után jelenetek s végül nem marad a nézőnek más impressziója, mint hogy ezt a darabot egyszer meg lehet nézni jobb mulatság híján, kétszer már nem.

Jobb az operett zenéje. Van benne nem egy ügyes, dallamos szám, amely Eysler zeneszerzői tehetségének dicséretére válik. Leggyengébb az, amitől a dolog természete szerint legtöbbet várnánk: az a bizonyos operabeli karének.

Estélyi- utcai és vadászcipő-különlegességek
 egyedül

„KOBRAK“-nál

Helybeli és vidéki telefon: 847.

Rákóczi-ut 3.

hogy az amerikai magyarság a második, de legkésőbb a harmadik nemzedékben teljesen elveszti magyarságát. Felszívódik az angolba. Angolul beszél, magyarul nem is tud, sőt nevét is amerikaiasan írja. Azt mondják, a környezet teszi ezt? De hiszen ugyanaz a környezet veszélyeztetné a németet, az olaszt, mégsem adja meg magát. Amerikai testvéreinknek eszükbe juttathatnók, hogy volt idő, amikor Magyarországon is veszélyben volt a magyarság, mikor itt is ezer támadás és csábítás ellen kellett védekeznünk és mégis megmaradtunk magyarnak. Ez a mult már felfedésbe ment volna Amerikában?

Apponyi utja megbecsülhetetlen értékű abból a szempontból, amit nekünk kell Amerikába átültetnünk magyarjaink lelkébe. A magyar faj önértékét viszi Apponyi Amerikába s a magyart igyekszik megtartani magyarnak. Erdemes és dicső dolog ahhoz a fajhoz tartozni, melynek egy fia előtt Amerika meghódol. Nem utolsó nemzet az, melynek képviselőjét Apponyit egy Rooseveltt büszkén vallja barátjának.

De hozzon Apponyi nekünk is egy kis tanulságot amerikai véreinktől! Ha már nem lehet őket visszatelepítenünk, hozzon nekünk Apponyi egy kis amerikai magyar szellemet, munkakedvet, kitartást, vállalkozó szellemet — tegye amerikai véreinket magyarokká és bennünket itthon egy kissé amerikaiasabbá!

*

Az előadás meglehetősen gyenge volt. *Leveynék* a címzerepbe több bohém hangulatot kellett volna vinnie. A keserű alaptónust nagyon jól eltalálta; de ehhez még kell valami bohém könyelműség, valami sirvavigadás is, különben teljesen érthetetlen, hogyan lobban lángra hirtelen Lujzáért. A III. felvonásban már jobban eltalálta a kellő hangot, de itt még a szöveg oly silány, hogy nem lehet hatást elérni. *Bihari* Böske jó szerepét teljesen elejtette. Nemcsak hanggal nem győzte, nemcsak hamis hangokat is „fogott”, hanem az egész szerepet látható rossz kedvvel, erőltetett kedveskedéssel játszotta végig. Semmi sikert sem tudott elérni. *Gózon* Flóriánjában volt élet, naiv őszinteség és hangulat. *Zsigmond* Anna Lujzája sok megérdemelt tapsot aratott igen sikerült énekével, ötletes és sikkes játékkal. A komikus elemet *T. Pogány* Janka játszotta az ő szokott kiváló kvalitásának teljes érvényre juttatásával. A többi szerep *Sik*, *Pintér*, *Asszonyiné* kezeiben volt. Igen tetszett *Hunyadynak* ügyes maszkja, *Kabos* kedélyes Rumpelmayerje (eredeti bécsi típus) és a kis *Gajdsinszky* Irén bátor fellépése.

—r.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 30.

Náray Lajos alelnök fél 11 órakor az ülést megnyitja. A mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Hegedűs Loránt a pénzügyi bizottság előadója jelentést tesz az állami költségvetés tárgyában.

A Ház kinyomatja és szétosztja. Következett a

Bankjavaslat

általános tárgyalása.

Benedek János: Beszéde elején támadja a kormányt, amiért ennyire késleltette a bankjavaslat tárgyalását. Hangzottatta, hogy az ellenzéknek nincsen szándékában az obstrukció eszközéhez folyamodni, csupán bebizonyítani akarja, hogy az ország gazdasági érdekeinek csak az önálló jegybank felel meg. Ebben a képviselőházban csak azt a törvényjavaslatot lehet tárgyalni, amelyhez a király beleegyezését adta s a magyar parlament sajnos, nem rendelkezik szabad akaratral, mások akarata alá van rendelve. Azért vagyunk mi ellenzékiek itt, hogy tiltakozzunk az ország érdekébe ütköző intézményeknek törvényerőre való emelkedése ellen és ne hagyjuk magunkat senki által félrevezettetni, meggyőződésünk szerint ítéljük meg a tulajdoni káros munkáját. (Ugy van!) Attér a után az önálló jegybank föllállítására, melynek, mint a függetlenségi eszmék híve, megvalósítását sürögőnek tartja. A magyar jegybanknak két célja van: a valuta fentartása és a hitel-szükségletek kielégítése. E célok elérése vezet bennünket, mert a megvalósulás esetén Magyarország megerősödése biztosítva lenne. Hosszasan foglalkozik Hegedűs Loránt beszédével, akivel sok tekintetben egyetért. Majd rátér Madarassy Beck Gyula báró beszédére, aki azt mondja, hogy mindenkinek megvásárolhat egy 40 ezer koronás részvényt. Kérde, hogy a kívándorlók honnan szerezzék meg a 40 ezer koronát?

Madarassy Beck Gyula báró: Az önálló jegybank felállítása esetén is 40 ezer koronás részvények lennének, akkor sem vennék meg a kívándorlók!

Benedek János: Foglalkozik a pénzügyi bizottság jelentésével és a kócsönökkel, amelyek nem felelnek meg feladatuknak.

Szünet után

Benedek János folytatta beszédét. Jankovits Béla a bankbizottságban maga elismerte, hogy a magyar nemzeti jegybank föllállítása lehetséges. A közösbank meggátolja az egész ország gazdasági és ipari fejlődését, mert csak osztrák érdekeket szolgál. Még nem lesz önálló bankunk, addig gazdaságilag teljesen kivagyunk Ausztriának szolgáltató. A bankszabadság meghosszabbítása az országra nézve kész öngyilkosság.

Az 5. §-ról, mely — szöveg szerint — leplezetlen alkotmányseretés, — a részletes vita során fog szólni. A javaslatot nem fogadják el. (Eljenzés az ellenzék sorából. Zaj a kormányparton.)

Hegyi Árpád Tisza István aradi beszédével foglalkozik hosszasan, majd az elnök figyelemfelhívására áttér a tárgyra s erősen kri-

tizálja a javaslatot. A javaslat 5. §-ának törvényerőre való emelését — mondja a szónok — nem csak az ellenzéknek, de a kormánypart tagjainak is kötelességük megakadályozni. Ez a szakasz alkotmányellenes és ha törvényerőre emelkedik, precedenst fog alkotni a magyar törvényhozásban az alkotmányseretésre. Kéri az elnököt, hogy 5 perc szünetet rendeljen el.

Elnök: Képviselő ur még csak rövid ideje beszél s így nem adok szünetet. Tessék folytatni!

Hegyi Árpád: A kormány erőszakkal azt akarja, hogy a bankjavaslatot a legrövidebb idő alatt tárgyalja le a Ház és ezért hosszabbították meg az üléseket. Az ellenzéknek kötelessége, hogy érveit kifejtve a javaslat ellen, mert a közös bank szabadságának meghosszabbításával ismét egy évtizedes stagnációra kárhoztatjuk a nemzet iparát és közgazdaságát. Hegyi ismételtén kéri az elnököt, hogy szünetet rendeljen el.

Elnök: 5 perc szünetet ad, majd szünet után

Hegyi Árpád folytatja beszédét, s egész az ülés végéig beszél a javaslat ellen. Beszéde végén kitér Hantos Elemér beszédére s cáfolja azt az állítást, hogy a közös bank az 1907. évi pénzügyi idejében sokat tett Magyarországot. A javaslatot nem fogadják el.

A vita 1,4 órakor ért véget s az elnök az ülést bezárta.

A Patronázs-egyesület megalakulása.

Nagyvárad társadalmának élénk érdeklődése és részvétele mellett alakult meg vasárnap délelőtt a *»Nagyvárad és Biharmegyei Patronázs-Egyesület«*. E tények fontosságát nem szükséges méltatnunk. Mindenesetre egyik újabb örvendetes jele a nyugati kultúrába való bekapcsolódásunknak. És bizonyos, hogy számos behozott és még számosabb be nem hozott szociális intézményeink között erre igen nagy szerep vár. A vasárnapi alakuló gyűlést imponánsá tette egyébként két illusztris vendég is: dr. *Angyal* Pál, pécsi kath. jogakadémiai tanár és *Rosenberg* Augustus, az Országos Négyesület Szövetségének alelnöke. Mindketten régi harcosai a patronázsnak és a keresztény szellemnek. És külön meg kell emlékeznünk *Molnár* Géza kuriai bíróról, a fiatalok nagyvárad felügyelő-hatóságának az elnökéről, akinek az egyesület megalakítása körül oroszlan-rész illet. Ő volt az, aki ezt az egyesületet, fáradtságot és időt nem kimélve, megteremtette.

Az alakuló gyűlés lefolyásáról különben a következő tudósításunk szól:

Délelőtt 11 órakor már sűrűn gyülekeztek a városháza nagytermében. Ott voltak: Fetsner Antal püspök, dr. Miskolczy Ferenc főispán, báró Szentkereszthy Zsigmond táblai elnök, Molnár Géza kuriai bíró, dr. Hoványi Géza és dr. Márkus László országgyűlési képviselők, dr. Imrik Péter kuriai bíró, Harmathy Károly táblabíró, Rimler Károly polgármester, Novotny

Csak még rövid ideig!

Rendkívül leszállított árak: Üzlet áthelyezés miatt (Szalárdi-utca 9 re) a még raktáron levő mellfüzők és füzővédők beszerzési áron alól lesznek kiárusítva.

Próba küldemények bárhova!

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Rosenzweig Rózánál RÁKÓCZI-UT 3. szám.

VALÓDI
ROSENZWEIG

VALÓDI
ROSENZWEIG

S. Allonz főgimnáziumi igazgató, dr. Gedeon Alajos főreáliskolai igazgató, Kurovsky Ferenc főügyész helyettes, dr. Vucskics Gyula eszterplébános, Petry Gyula főreáliskolai tanár, dr. Kiss Géza jogtanár, Baróthy Pál kir. ügyész és még igen számosan a nők közül is.

Rimler Károly polgármester nyitotta meg a gyűlést és a jegyzőkönyv vezetésére Petry Gyula tanárt, hitelesítésére pedig Schwartz Ferenc földbírtokost és dr. Kiss Géza jogtanárt kérte fel.

Ezután Molnár Géza kuriai bíró, a fiatalok felügyelő-hatóságának az elnöke, ismertette az előkészítő bizottság munkálatait.

Utána dr. Angyal Pál, pécsi kath. jogakadémiai tanár ismertette a patronázs intézményét. Vázolta röviden a modern kriminológia álláspontját, melynek egyik hajtása tulajdonképpen a patronázs. A modern büntetőjog nem büntet, hanem ártalmatlanná tesz, nem elrettent, hanem megelőz. Es ha valahol, úgy éppen a fiataloknál legszükségesebb munka. Itt kell működni a patronáznak lelkesedéssel, szeretettel, mely a bethlehemi bölcsőnél fakad és csüggedés nélkül az esetleges sikertelenség miatt. Hiszen az ember a hajótörések dacára is szeli az óceán habjait.

A szakszerű előadás után Rosenberg Augustus, az ismert római apostol csevegett rendkívül kedvesen és lebilincselően a gyermekvédelemről és abban a nő szerepéről. A mai nőnevelésre tett szellemes megjegyzései frenetikus hatást értek el. Részletesen ismertette ezenkívül a patronázs szerepét és erre különösen felhívta a jogakadémiai ifjúság és a hölgyek figyelmét.

A lelkesen megéljenzett előadást dr. Werner Kálmán megyei árvaszéki elnök előterjesztése követte, a tisztikar megalakítására vonatkozólag. Tiszteletbeli tagokul ajánlotta Hlatky Endre és dr. Miskolcay Ferenc főispánokat, br. Szentkereszthy Zsigmond táblai elnököt, S. tanizslevszky Adolf főügyészt, Radu Demeter és Fetser Antal püspököket. Ügyvezető elnökek Molnár Géza kuriai bírót, társelnököknek Fráter Barna alispánt és Rimler Károly polgármestert, ügyvezető alelnököknek dr. Werner Kálmán és dr. Istvánffy István árvaszéki elnököket, titkároknak dr. Medvigy Gábort, dr. Kármán Elemért és dr. Bárdos Imrét, ügyészeknek dr. Walner Kálmánt és dr. Thury Lászlót, jegyzőknek Petry Gyulát és dr. Böszörményi Bélát.

A közgyűlés az előterjesztést tudomásul vette.

Az alakuló gyűlést táviratilag üdvözölték dr. Székely Ferenc igazságügyminiszter dr. Rickl Gyula miniszteri tanácsos, gróf Tisza István és Radu Demeter. A két utóbbi belépett egyúttal az egyesület alapítói sorába is.

Az alakuló közgyűlés legutolsó tárgya volt dr. Kármán Elemér kir. ügyész indítványa az iránt, hogy Székely Ferenc igazságügyminiszter és Balogh Jenő államtitkár táviratilag üdvözöljék, az utóbbit, mint a Büntető Novella megalkotóját is.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag magáévá tette és ezzel az elnök a gyűlést bekezesztette.

Tisza István a magyar-román barátságról.

Tisza István gróf aradi időzése alatt tegnap délelőtt Pap János gör. kel. püspök vendége volt.

Pap I. János aradi román püspök lakásán huszonnégyen voltak hivatalosak a diszebedre, köztük Urbán István főispán, Pávidán László nyugalmazott főispán, Gál József főrendiházi tag, Varjassy Lajos polgármester, valamint az állami, városi, megyei hivatalok vezetői és a kiváló egyházi férfiak.

A banket folyamán Papp I. János román püspök beszéddel köszöntötte fel gróf Tisza Istvánt, amelyben Tisza István grótot, mint kiváló államférfiut ünepli.

Tisza István gróf így válaszolt:

— A mi kedves házigazdánk megemlékezett arról is, hogy egyike vagyok azoknak, akik igazán szívükön viselik a magyarok és románok közti valódi lelki benső béke helyreállításának nagy kérdését. Ebben igaza van. Régi idők óta át vagyok hatva attól a meggyőződéstől, hogy világtörténelmi szükségesség az, hogy a két faj megértse egymást és megtalálja a teret közös, vállvetett tevékenységre, s abban a meggyőződésben vagyok, hogy elérkezett az a pillanat, a melyben ennek a nagy, üdvös fordulatnak objektív akadálya nincs. Vannak emberileg nagyon érthető, szubjektív lélektani akadályai, de a dolgok belső természetében rejlik objektív akadály nincs. En megvagyok arról győződve, hogy az e hazában élő románság megtalálhatja annak a módját, hogy beleilleszkedjék a magyar politikának és az egységes magyar politikai nemzetnek kereteibe, úgy, hogy ezzel saját fajtát is szolgálja, hogy a román nemzetiség kifejlődésének, egyéni fáradozásának útján is gyorsabban, eredményesebben haladjon tovább, mint hogyha a magyar nemzetétől eltérő utakon keresi boldogulását.

Ezután Gál főrendiházi tag szólalt fel. Fejtette a magyarok és románok közti testvéries egyetértés és szoros összetartás szükségességét. Emlekezett a Hunyadiak korára, amidőn a magyarok és románok közötti összetartás fényes gyümölcsöket érlelt. A jelenben is az összetartás lesz a magyarság és románság boldogulásának egyik legfőbb tényezője. Poharat gróf Tisza Istvánra emeli.

A diszebed délután 4 óráig tartott. Gróf Tisza István ekkor elbucszott és a főispán társaságában a pályaudvarra hajtatott, ahol fél 5 órakor elutazott Budapestre.

Politikai hírek. Berzeviczy Albert képviselőházi elnök még mindig beteg s így a Ház mai ülésén sem fog elnökölni. — Ma a Házban Bánffy Dezső báró és Justh Gyula fognak beszédeket mondani. Justh Tisza István grótnak Aradon tartott legutóbbi beszédével fog foglalkozni s azt fogja élénk bírálat tárgyává tenni. A mai ülés érdekessége Molnár János beszéde lesz, melyben a Lukács—Justh-éle kormányalakítási tárgyalásokkal fog foglalkozni.

Közös miniszterek Budapestén. Aehrenthal gróf közös külügyminiszter, Schönauich közös hadügyminiszter és Enrián báró közös pénzügyminiszter tegnap délelőtt Budapestre érkeztek. Aehrenthal közös külügyminiszter délután látogatást tett gróf Khuen Héderváry miniszterelnöknél, akivel egy órán át értekezett. Estefelé Burián közös pénzügyminiszter látogatta meg a miniszterelnököt s félóraig időzött nála. Bienerth osztrák pénzügyminiszter hétfőn délelőtt érkezett Budapestre. A külügyminiszter az osztrák delegáció külügyi albizottságának délutáni ülésén terjesztette elő exorzéjáját, amely azonban ezuttal semmiféle különösebb dolgot nem tartalmaz.

Angol uri szabóság.

Az európai modern divatokkal lépést tartva, saját műhelyemben több évi külföldi tapasztalataim érvényesítve, hani és angol legjobb kelmékből raktáromon elsőrendű öltönyöket, téli kabátokat stb. készítek megrendelés után.

A n. é. közönség figyelmét felhívom cégemre.
Tisztelettel
HÄBER és TÄRSA férfiszabó.
o Nagy Sándor-utca 1. szám. o

Az országbirói értekezlet évfordulója

Ötven éve, hogy 1861. januárjában összeült az országbirói értekezlet, amelyhez a magyar jogélet gyökeres átalakulásának emléke fűződik. A nevezetes évfordulót ünnepi tejes üléssel ülte meg tegnap a magyar Jogászegylet.

Az ülésen, amely a jogtudomány minden számottevő művelőjét összegyűjtötte, Székely Ferenc igazságügyminiszter is megjelent. Az elnöki tisztet Nagy Ferenc dr. egyetemi tanár töltötte be, aki nagyhatású beszédben ismertette az országbirói értekezlet jelentőségét s különösen azt a körülményt méltatta behatóan, hogy az országbirói tanácskozás közjogilag az első lépés volt a 48-as alkotmány visszaállításához. Beszéde végén üdvözölte a megjelenteket, majd fölkerete Grosschmied Benő egyetemi tanárt előadása megtartására.

Általános érdeklődés kísérte az európai hírű tudós fejtegetéseit, aki a magyar magánjog hézagaira mutatott rá s a odakonkludált, hogy törvényeinkből nem domborodik ki a nemzeti önérték.

A hallgatóság lelkesen megtapsolta az előadást s néhány szóval az elnök is köszönetet mondott érte. Ezután Günther Antal, a Kuria elnöke lépett az előadói emelvényre, hogy záróbeszédet mondjon. Günther nagy részletességgel vázolta az országbirói értekezlet közjogi és magánjogi munkájának hatását a jogfejlődésre, végül megállapította, hogy a mai lelkes ünnep a további tökéletesítés munkájának biztos záloga.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után dr. Nagy Ferenc elnök néhány szóval berekesztette az ünnepi ülést.

Különlegességek rövidárúkn.

Keztyük, fátyolok, harisnyák, shawlok és gombok kiárusítás miatt nagyon olcsón lesznek elárusítva

TÄTRAY GUSZTÄV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Ifj. Rimanóczy Kálmán műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butorok darabok avagy egész lakásberendezések, iparművészeti tervezések és költségvetések díjmentesen eszközöltnek. Új szerkezetű service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselője, eredeti gyári árak mellett.

UJDONSÁGOK.

*** Apponyi elutazása.** Apponyi Albert gróf vasárnap délután indult el amerikai útjára. A pályaudvar perronján tiszteletére nagy közönség gyűlt össze. Ott volt a függetlenségi Kossuth párt igen sok tagja, s nagy éljenzés tört ki, amikor a gróf feleségével, Mennsdorff grófnővel együtt megjelent a pályaudvaron. Apponyi hálásan köszöntötte az üdvözlők tömegét s a képviselők csoportjához sietett, barátaival megegyezően melegen kezét szorított és a párt elvei mellett való szilárd kitartásra buzdította őket. Amikor a grófi párt az osztrák császárvárosba vivő vonat elindult, a perron közönsége hatalmas éljenzéssel és kapleengetéssel vett búcsút Apponyitól, aki egy elsőosztályú kocsi ablakából kihajolva, meghatottan köszöntötte meg a meleg órációt. Apponyi gróf vasárnap este érkezett meg Bécsbe, ahonnan ma este folytatja útját Cherburgon át Amerikába. A grófné ma visszatér Budapestre.

* A katolikus kör vetítő estélye.

A katolikus kör mai vetítő estélyén a német birodalom fővárosa, Berlin fogja képezni az előadás tárgyát s egy kiváló előadó, Szilágyi Dózsa fogja bemutatni azt. Az előadásra, mely a rendes időben lesz megtartva, még ez uton is felhívjuk a közönség érdeklődését.

*** Görgey jobban van.** Az egész ország, sőt a külföld is meleg érdeklődéssel tekint Görgey Artur tábornok betegágya felé. Szombaton és vasárnap aggasztóra fordult a beteg állapota, de tegnap reggelre öröndetes javulás mutatkozott az agg tábornok közérzetében. A betegségnek ez idő szerint már nincs katasztrofális jellege.

*** Népszámlálási hírek.** A népszámlálólapok felülvizsgálatával körülbelül elkészültek Nagyvárad városánál; még egy pár száz lap felülvizsgálata van hátra s akkor az összes adatokat felküldik az orsz. központi statisztikai hivatalhoz. A népszámlálás nagy munkáját az egész országban 32 ezer népszámláló biztos végezte, akiknek működését 8 ezer ellenőr vizsgálta felül. A népszámlálás költsége az állam részéről 1,250.000 koronába kerül, míg 10 évvel ezelőtt csak 800.000 korona volt az arra fordított költség. Ebből az összegből csak a számlálólapok nyomtatási költsége, a központi statisztikai személyzet fizetése és a hivatal bére fizettetik ki. A számláló-biztosok a helyi hárságoktól kapják a fizetésüket. Ez szintén legalább 2 millió korona. — Békésmegyében már befejezték a népszámlálás felülvizsgálását. Két községet kivéve, igen tekintélyes a szaporodás, s csupán Békésszentandrás és Pusztaföldváron apadt a lakosság száma, a tíz év előttiével szemben. Gyulán 24624 lelket számláltak össze (tiz év előtt 22446 volt a lakosság száma), Dobozon 7006 (tiz év előtt 5892), Gyulaváriban 3600 (3356), Kétegyháza 4375 (4362), Szeghalmon 9715 (9699), Kőrösladány 7566 (7503) Füzesgyarmat 9819 (9512), Kondoros 5211 (3653), Békésszentandrás 7160 (7258, tehát a lakosság fogyott) Gádoson 3989 (3836), Pusztaföldvár 2640 (2731, tehát fogyott), Szentotornya 5181 (4851), Nagyszénás 4638 (3575), Békés 26828 (25473), Mezőberény 13150 (11286) Kőröstarcsa 5553 (5448), Békéscsaba 43500 (37128), Ujkigyós 4301 (4294).

*** Katonai hírek.** Ófelsége a király, Akantiss Rezső 4. honvéddyalozozredbeli hadnagyot, a közhadsereg tényleges állományába helyezte át. A m. kir. honvédelmi miniszter Klemencz Rezső és Szentmihályos Imre tartalékos hadapródjelölteket február 1-től számitandólag tartalékos hadnagyokká nevezte ki. Binder Károly 4. honvéddyalozozredbeli tartalékos hadnagy véderkötelezettségének teljesítése után a honvédség kötelékéből saját kérelmére elbocsájtott.

*** A telekkönyvi betétszerkesztés.** Huszár Károly képviselő interpellációja egyáltalán a telekkönyv felé fordította egy időre a belügyminiszter figyelmét. Tegnap ugyanis minden vármegye alispája körrendeletet kapott a belügyminisztertől, hogy a telekkönyvi betétszerkesztéseknél fogatosítandó munkálatokról már jó előre hatalmas plakátokon és minél szélesebb körben tudassák a közönséget. A betétszerkesztőknek az eljárásság mindenkor megfelelő ssámu és föltétlenül megbízható bizalmi férfiakat köteles rendelkezésére bocsátani. Ezenkívül minden betétszerkesztés alkalmával a munkálatokról a járás főszolgabírója is értesítendő, aki köteles a munkálatokat szigorúan ellenőrizni. Biharban eddig ugyanerre még nem volt szükség, de ki tudja, hátha a jövő meghozta volna itt a maga kazárait.

*** Kincset találtak a Rimanóczy telepen.** Dudek József, Szabó András, Tóth Árpád és Palotás Mihály a Rimanóczy-féle téglagyár telepén dolgoznak. Tegnap reggel földforgatásközben Palotás ásója kemény tárgyba akad. Palotás azt hitte, hogy valami nagyobb kő került az ásója elé és kifeszítette. Ekkor vette észre, hogy az egy régi cserépedény, ami a kifeszítés alkalmával összetört. Palotás a mellette dolgozó társait figyelmeztette a leletre s ekkor a cserépedény darabjai között keresgélni kezdtek. A keresésnek meg volt az eredménye, mert találtak a következő tárgyakat: nagyobb karikából álló arany láncot, négy karkötőt és egy fogzanyut a legfinomabb aranyból. A találok az arany holmikot kefével fényesre surelták s elvitték Horváth Emánuel zálogházába értékesítés végett. — Horváth Emánuel az aranytárgyakat visszatartotta s az embereket felküldte a rendőrségre. A rendőrség Horváthtól bevittette az aranytárgyakat s megvizsgáltatta. Vizsgálat eredménye az, hogy a talált tárgyak a legfinomabb aranyból vannak. A rendőrség a talált kincsről értesítette Rimanóczy Kálmán gyártulajdonost, valamint Karácsonyi János kanonokot, aki holnap a tárgyakat mint régiségeket fogja megvizsgálni. E helyen már régebben találtak ezüst dolgokat, amelyek 4 és 5 ik századból maradtak vissza s így valószínű, hogy az arany dolgok is abból a korból származtak. Érdekes dolog az, hogy az aranytárgyakat magába foglaló edény, a földszinén 6 mintegy 50 cm. mélységbe fektült. Amennyiben a tulajdonos beleegyezik, holnap a találás helyén ásásokat fognak tartani.

*** Ahol nem kapnak orvost.** A járási főszolgabírók tegnap jelentést tettek az alispánnak a körorvosi állásokra vonatkozólag. A jelentések szerint egy kivételével, minden körorvosi állás be van töltve, illetve egy évnél régebben nem áll betöltetlenül. A béli járásban az ökrösi körorvosi állás azonban már éppen három év óta nincs betöltve. A megüresedés óta minden alkalommal hirdeti a főszolgabíró a pályázatot, azonban nem jelentkezik pályázó. Így három év óta az egész járás körorvos nélkül van, mert tudvalevőleg a béli járásban csupán ökrösi körorvosi állás létezik és ehez van besorozva a járás összes közsege.

*** A debrecen-nagyvárad vasut személy- és podgyász forgalma.** A kolozsvári vasuti üzemeltetés a következő hírdetményt bocsátotta ki: Közhiressé tesszük, hogy a debrecen-nagyvárad h. é. vasut derecske-biharpüspöki összekötő új vonala az összes forgalomra berendezett Konyár, Sándoros, Bajonta, Pocsaj-Eszár, Kismarja, Nagykeréki, Nagyzomlin, valamint a csatlakozó biharpüspöki állomásokkal, valamint a csak személy- és podgyász-forgalomra berendezett Derecskevásártér, Nagyszánó é. [Konyári sóstüdő megállóhelye] kelet január 29-én a közforgalomnak átadott. A menetdíjak és podgyászviteldíjak kiszámítására nézve az új állomásokat illetőleg a magyar

vasuti személy- és podgyász díjszabás I. részében, a kezelésünk alatt álló helyi érdekű vasutakra vonatkozó személy- és podgyászdíjszabás II. részében és az utóbbihoz megjelent függelékben foglalt határozmányok, vonalszakaszbeosztások és menetdíjtáblázat, az áruszállítmányok kezelésére és fuvardíjak kiszámítására nézve pedig a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasuti árudíjszabás I. részében, a kezelésünk alatti helyi érdekű vasutak vonalán érvényes árudíjszabás II. részben és az utóbbihoz kiadott XII. pótlékban foglalt határozmányok és fuvardíjtételek az irányadók. Ezen pótlék kiérkezéig a Vasuti és Közlekedési Közlöny f. évi 5. számában közreadott díjszámítási adatok mérvadóak. Konyári sóstüdő megállóhelyre nézve a fentebb idézett személydíjszabási függelék vonalszakasz-beosztást nem tartalmaz; ezen megállóhelyvel való forgalomban a kezelésünk alatt álló h. é. vasutakon érvényes díjszabás II. rész 7. szakaszának 3 pontjában foglalt határozmányok nyernek alkalmazást.

*** Fontos városi ügyek.** Nagyvárad város szépművészeti és közlekedési szakbizottsága holnap, szerdán, február hó 1-én délután 3 órakor a városházán ülést tart. Ez alkalommal a következő fontos ügyek kerülnek a szakbizottságban tárgyalásra: 1. A városház előtti Köröspartfal korlátjának díszesebb kiképzése és a Szt. László hid hídőinek díszítése. 2. A Tátray féle vasútótdetelep kibővítésére kért terület átengedése. 3. A sertés-hizlaló telep bővítésére kért terület átengedése. 4. Az arad-ut mentén építendő utkarparói lakás és anyagraktár letesítése. 5. A Vitéz-utca szabályozási terve. 6. Andrányi Gusztávnak a tervbe vett építkezés céljaira a Deák Ferenc-utcából terület átengedése iránt. 7. Az ingatlan értékesítő r.-t. Rákóczi-uti telkének felosztási terve s az ezzel kapcsolatos utcanytás. 8. U. ezen r.-t. kórház-utcai telkének felosztási terve s az ezzel kapcsolatos utcanytás.

*** A legdrágább segédjegyző.** A napokban megirtuk, hogy a nagylétei adókövetések oly elmaradott stádiumban vannak, hogy emiatt a pénzügyigazgató kénytelen volt panaszt tenni az alispánhoz. A panaszt a székellyhídi főszolgabíróhoz küldték, ahonnan tegnap érkezett be a felvilágosító jelentés. Eszerint főszolgabíró az adóügyi segédjegyzői állást már hónapok óta hirdeti, azonban arra nem jelentkezik senki. Az eredménytelenségre a főszolgabíró utasította az eljárásságot, hogy pályázat nélkül is bárkit, aki arra alkalmas lenne fogadjon fel. Ez az intézkedés se vezetett eredményre. Legujabban aztán a főszolgabíró kiadta az eljárásságnak, hogy bármily magas fizetés mellett is, de fogadjanak fel adóügyi segédjegyzőt. A főszolgabíró azonban még így sem bizik benne, hogy valaki jelentkezne az állásra és akkor a pénzügyigazgató-ságnak mégis csak hivatalból kell az adóköteleseket összeírni, úgy amint azt már előzőleg javasolta a főszolgabíró.

*** Halálozás.** A közbecsülésben álló Stacho családot mély gyász érte. Stachó Jenő magyar államvasuti főmérnök, élete 42. évében, hosszas szenvedés után vasárnap reggel, Nagyváradon meghalt. Halálát négy kis árván maradt gyermeke siratja. Temetése tegnap, január 30-án délután nagy részvét mellett ment végbe.

*** Értesítés.** Szives tudomására hozzuk a t. c. gyárosok, kereskedők, iparosok és hivatalosoknak, hogy naponta esti 10 óráig megirt leveleiket, — ha azokat irodánkba fentjelzett időig beküldik — a Budapest felé induló vonat mozgó postájára bedobjuk. Ezen szolgáltatunkat csekély havi átalány összegért teljesítjük. Kiváló tisztelettel a nagyvárad Messenger-Boy gyorsküldőnc vállalat igazgatósága.

*** Ügyészi megbízott Bélien.** A béli főszolgabíró tegnap javaslatot tett az alispáni

nak, hogy a járás területére ügyései megbizottul dr. Miskolczy Hugó tb. szolgabíró kinevezetése végett a megfelelő előterjesztést tegye meg. A főszolgabíró elismeri, hogy a kinevezés ellentétben áll az alispán intenciójával, azonban az egész járásban nincs alkalmasabb egyén erre a fontos tisztségre, mint a javaslatba hozott szolgabíró. Az a feltevés, hogy az ügyései teendőket a főügyész lássa el, hátrányára van az ügymenetnek, de meg ez keresztülvihetetlen a rossz közlekedés miatt is.

* **Ifjúsági lövész tanfolyam.** Margitán nagy ambícióval vették kezükbe az ifjúsági lövész tanfolyamok rendezését. Mint a járási főszolgabíró jelenti a tanfolyam vezetőiül Bónyi Adorján, Bröszel Lajos, Balogh Ferenc, Pálffy Gyula dr, Leuckmann Lipót, dr Havas Imre, Szántó Jakab dr, Darabán Eodre, Fickner Gyula, Belényesi Ferenc, Kiss Ernő-t választották meg.

* **Kanyaró Bélben.** A béli főszolgabíró tegnap jelentést tett az alispánnak, hogy a járás székhelyén a kanyaró járványszerűleg lépett fel. A főszolgabíró a járvány megszüntetése végett a legmesszebbmenő intézkedéseket foganatosította.

* **Fegyelmi egy elmebeteg miatt** A margitai főszolgabíró fegyelmi vizsgálatot indított Borsos Béla papfalvai jegyző és Pinyuca S. János községi bíró ellen. A fegyelmi vizsgálatra az szolgált okul, hogy a fentiek egy Goldner Róza nevű papfalvai leányt minden írás nélkül beszállítottak az elmebetegekbe. A szükség-szavu főszolgabírói jelentés mellett majd a vizsgálat lesz hivatva kideríteni, hogy mi indította a jegyzőt és a bírót a betegszállításra.

* **Nincs szükség gazdasági tudósítóra.** A Verán Zoltán halálával megüresedett szombatsági tudósítói hely betöltésére vonatkozólag Miskolczy Ferenc dr főispán felhívta az alispánt, hogy tegyen javaslatot az új tudósító kinevezése iránt. Az alispán a magyarországi főszolgabíró véleményét kérte ki. A főszolgabíró nem tartja szükségesnek a megüresedett hely betöltését, mert a Korda Andor lemondása folytán megüresedett helyre kinevezett Jaacsó Emil birtokos a szombatsági tudósítói tisztelet is ellátja.

Legelegánsabb és legmodernebb :-

fényképek

külföldi tanulmányok és tapasztalatok alapján :-

Molnár Jenő

(Lojanek utóda) műtermében.

As ezen évbe i szőlőoltványok, amint szakköröktől halljuk, majdnem általánosan nagyon gyenge fejlődésűek és szőlők telepítésére alkalmatlanok, mert azok a peronospora elégtelen leküzdése folytán — mely kárttevő az elmúlt nyáron éppen pusztítólag lépett fel — igen nagyon szenvedtek és zöld lombzatukat igen hamar elvesztették.

Annál érdekesebb lesz a T. C. szőlőbirtokosokra nézve az, hogy mi azon kellemes helyzetben vagyunk itt egy szőlőtelepet felemliteni, ahol sikerült a peronosporának felette szorgos és szakadatlan leküzdése által, a szőlőoltványokat oly szép lombzattal megtartani, hogy azok ez évben eszményi szépen fejlődtek, ez a „Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelep” Medgyesen, Nagy-Küküllőmegye. Tulajdonosa Caspari Frigyes.

Menjünk

Radó és Kertészhez

KOSSUTH-U. 2. sz.

hol a megkezdődött farsangi ocassióba feltűnő olcsón adat- nek el az összes :-

batisztok, selymek, csipkék, gyöngydiszek,

ruha kelmék, vásznak, asztalneműek és kész fehérneműek.

Telefon 1030.

x **Villamos csillárt** ne vásároljon, berendezést ne készítsen, míg **Stern** nel a Bémer-téren nem beszél, felvilágosítok bárkit, ha nem is vásárol nálam. Terveket díjmentesen készítek Raktáron tartok villamos és gáz főzőket, vasalókat, Wolfram és izzó lámpákat nyári áron házhoz szállítok. Bémer-tér 3. Telefon 556.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és bútortestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári berendezések és bútorok festését, kerai bútorok zománcozását és porcellán utánzatát. Vidék megrendeléseket a legpontosabban készítik.

Tisztelettel

358

Czapfalvi József.

* **Révai Nagy Lexikon** 18 kötet á 16 korona, Franklin Kezi Lexikona 3 kötet 54 korona havi részletfizetésre is. Megrendelhető Benkő Artur könyvkereskedésében. *Modern Antiquarium.* Nagyvárad, Rákóczi-ut 10. Telefon 870.

SPITZER BÉLA

női és gyermek divat-háza

A legszebb

menyasszonyi kelengyék, farsangi toilette készülnék

Spitzer

szalonjában

Rákóczi-ut 3. sz.

Szalon Porosz

fűtő szén

kapható

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Telefon 390. Telefon 390.

Ingyen házhoz szállítás.

Confetti!

Szerpentin!

Tombola tárgyak

Legyzők

Nászajándékok

Játékszerek

Hegedű és hegedű hurok

Utazó kofferek és táskák

Téli árak: alsó ing és nadrág

Bőr és kötött keztyük

Valódi szolingeni acél árak

Ridikülők, Gramofonok

Ujdonság!

Ujdonság!

aluminium konyha edények,

GÁL FERENCZNÉL NAGYVÁRAD,

RÁKÓCZI-UT. — BAZÁR-ÉPÜLET.

Ifj. Kohn Sámuel-féle üzlet teljes elárúsítása

FLEGMAN

míg a készlet tart

naponta d. e. 9—11 g. d. u. 2—7 lg.

Legelegánsabb

estélyi czipők

és urak részére

báli divatcikkek

legkedvezőbbben

REICHARD - áruháza

:- cégénél kaphatók. :-

Amit mindenkinek tudnia kell.

1 liter rum 1.50

1 deka tea —.08

Az újvárosi drogeriában a torony alatt.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk **ÓVÁRY TESTVÉREK**

cég alatt.

Kiváló jóságú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb

cserépkályhák állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Óváry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utódai).

Csengeri-utca 27. szám.

TÁVIRATOK.

A külügyminiszter expozéja.

Budapest, január 30.

(Saját tudósítónktól.) Az osztrák delegáció külügyi albizottságában ma terjesztette elő expozéját Aerenthál Lexa Lajos külügyminiszter. A monarchia békéje — mondja a külügyminiszter — változatlan. A hármasszövetség erősebb, mint bármikor, mert a szövetséges hatalmak állandóan a legbarátságosabb viszonyban vannak. A német birodalommal csak szövetségi, de igaz baráti kapocs is fűz bennünket. Oroszországgal való viszonyunk is jó s a postdami találkozás nem csak a hármasszövetséghez, de a magyar-osztrák monarchiához való barátságos viszonyt is fokozta. A monarchia érdeke, hogy Törökország fejlődését elősegítse s így Törökországgal való viszonyunk is jó.

A Balkán államokhoz való viszonyunk is jó. Szerbiával megkötöttük a kereskedelmi szerződést s most azon leszünk, hogy a Montenegróval kötött kereskedelmi egyezményt is törvényerőre emeljük s az osztrák birodalmi tanácsban és a magyar országgyűlésben, mihamarabb letárgyalják az erre vonatkozó törvényjavaslatokat.

A külföld többi államaival: Francia, Angol és Olaszországgal is jó viszonyban vagyunk s így egyelőre semmi sem veszélyezteteti a Magyar-osztrák-monarchia és Európa békéjét. De, hogy ezt a békét, mely a legnagyobb áldás az államokra, állandósítani tudjuk, szükségünk van harcképes hadseregre és flottára. Ezért kéri a delegátusokat, hogy áldozzanak a hadsereg fejlesztésére, mert csak így élvezhetjük továbbra is a béke áldásait.

Aerenthál Lexa beszédét a delegátusok lelkes hoch! kiáltásokkal honorálták.

Szell Kálmán a királynál.

Bécs, január 30.

(Saját tudósítónktól.) Szell Kálmán v. b. t. t. ma délelőtt különkihallgatáson jelent meg a királynál s megköszönte a Felső részvétélviratát, melyet felelése elhunytá alkalmával küldött neki.

SZÍNHÁZ.

Kezdeté este 7 órakor. Buridán szamarát, ezt a kacagató és pompás vígjátékot adják szerdán este. A vidám darabot mindig teit ház előtt játszották eddig Nagyváradon s így bizonyos, hogy szerdán is telistele lesz a nézőtér. Az előadás szerdán kivételesen hét órakor kezdődik.

Jupiter és társai. Csütörtökön, ünnep délutánján Jupiter és társai t adják. A nagyszerű, eleven bohózat kitűnő szórakoztatással kecsegteti a délutáni publikumot.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

A bécsi művész-trió hangversenye.

A nagyváradai zenekedvelő közönség körében általános és osztatlan tetszést keltett az a hírünk, hogy a Zenepártoló-Egyesületnek sikerült egy estére megnyerni az Emmy Heim, Franz Steiner és Margarete Gelbard triót. Különös érdekességet ad a dolognak az, hogy ez a művész-trió, amelynek mindhárom tagja egyenként is hatalmas sikereket vívott ki a kényes bécsi hangversenyközönség előtt, együttesen, egy estén fog nálunk vendégszerepelni. Nem kevésbé hiteges Nagyvárad közönségére és derék zenepártóira az sem, hogy a trió, így, ebben az összetételében Nagyváradon szerepel először.

Az estére egészen új, speciális műsort állítottak össze a művészek, de ezt még csak később közölheti a rendezőség. Emmy Heim vendégszereplése aktuálissá teszi annak megemléztetését is, hogy a művésznő alig néhány nappal ezelőtt tartotta ezidén harmadik hangversenyestjét Bécsben. Nagy népszerűségnek és elismerésnek a jele ez, amit például a Freudenblatt így magyaráz meg az utolsó estéről szóló tudósításában: Emmy Heim a bécsi koncertterem egyik legnagyobb és legsikeresebb erőssége, ezt bizonyítja sikereinek ez a hosszú és mindig megújuló sorozata. Nagy előadó érzéke, tudása, énektechnikája a legvisszedelmesebb nehézségeken is könnyedén keresztülsegíti. Brahms »Májusi éjszakája« ragyogó példája ennek. Régen, nagyon régen hallottuk ezt olyan megkapóan, mint tőle. — Hasonló melegséggel nyilatkozik a bécsi, berlini, müncheni stb. kritika Franz Steinerről és Margarete Gelbardról is, akinek főként Lipcsében és Bécsben voltak igen jelentékeny sikerei.

KÖZGAZDASÁG.

A Nagyvárad Takarékpénztár közgyűlése.

Nagyvárad város nemcsak legrégibb idő óta fennálló, tekintélyben is legelső pénztintézete: a Nagyvárad Takarékpénztár vasárnap tartotta hatvanegyedik évi közgyűlését, amelyen a részvényesek elő terjesztette az igazgatóság a múlt évi fényes eredményt.

A nagyváradai pénztintézetek rohamos szaporodása dacára, ez a kitűnő s országos hírnévnek örvendő pénztintézet nemcsak vezető-

szerepét tartotta meg, hanem az elmúlt évben is jelentékeny gyarapodást, fejlődést ért el s a legszebb reményeket mutatja a jövőre.

A közgyűlést Hlatky Endre főispán, igazgatósági elnök vezette.

Jelen voltak a következő részvényesek:

Aczél Zsigmond, dr Adorján Emil, dr Agoston Péter, Balogh Kálmán, dr Baróthy Pál, Bartsch Arthur, Bige Gyula, dr Bozóky Alajos, Böszörményi Géza, Csobányi Lajos, Diósy Lajos, Des Escherolles Kruspér Gilbert, Fetsler Antal, Fényes Manó, Ficzek Lajos, Frankó Endre, ifj. Frankó Endre, dr Frankó József, dr Gyöngyössi István, Grösz Sándor, Hanzély István, Heiser Gyula, dr Hoványi Géza, dr Hoványi Gyula, Huzella Gyula, H.fbauer Pál, Jancsó Lajos, Justh Károly, Kaczián Kálmán, Kaczián Károly, Kacsvinszky Andor, Keller József, dr Konrád Márk Karger Sándor, dr Knecht János, Középegy Kálmán, dr Krüger Jenő, Lakatos Antal, Lukács Lajos, dr Mayer László, May Sándor, Markovits Sándor, dr Medvigy Gábor, Mártonfy Bogdán, Mathézer Sámuel, Moskovits Farkas, Nussbaum Sámuel, Olasz Elemér, dr Olasz Béla, Pallay Lajos, Papp János, Papp Imre, dr Pataky Arnold, Pékánovits Imre, Petri Gyula, dr Popovits Miklós, Rádl Ödön, Reichard Dezső, Reményi Vilmos, Rimler Károly Nagyvárad város képviselőjében, Rimanóczy Béla, Rimanóczy K Sággy Sándor, dr Schweiger Ede, Sternberg Lázár, Szilárdy Ernő, Szödényi Nándor, dr Tóth Ferenc, Vermes Kornél, dr Vucskics Gyula.

Hlatky Endre elnök konstataulta, hogy a részvényesek megfelelő számban tettek le s a részvényesek határozatképes számban vannak jelen. Rámutatott a múlt évben elért szép eredményre s röviden méltatta az igazgatóság törekvését az intézet érdekében és a közgyűlést megnyitotta s felkérte Hofbauer Pál vezérigazgatót az igazgatóság jelentésének előterjesztésére.

Hofbauer Pál vezérigazgató felolvasta az igazgatóság következő jelentését:

Működés az elmúlt üzleti évről szóló jelentésünket a t. Közgyűlés elé terjesztjük, mindezek előtt a múlt év április 10-iki közgyűlésen elhatározott alaptörke felemelés sikeres befejezéséről számolhatunk be. Részvényeseink a nekik felajánlott elővételi jogot 3 részvény kivételével gyakorolták, ezen 3 részvény elővételi jogát igazgatóságunk érrékesítette és az értük befolyt 6000 koronát tartaiétközenkhez csatolta. Részvényeseink a befizetéseknel az ősi pénzdrágaság miatt nagyjából eltek a befizetési határidő kitolásának kedvezményével és így az újonnan befolyt 2,700 000 korona saját tőke egészben csak december hó utolsó napjaiban állott rendelkezésünkre.

Befolyással volt ezen pénzdrágaság üzlet-eredményünkre is mert az Osztrák-magyarbanknak október 24-én bekövetkezett kamatláb emelését a hazai pénzügyi vezető elemek már augusztusban előre látták és escompálták, mi viszont ügyfeleinkre még a bekövetkezett hivatalos kamatláb emelés után is csak részben háríthattuk át a magasabb kamatterhet. S hogy mégis tiszta jövedelmünk emelkedését jelenthetjük a t. Közgyűlésnek, az az egyes üzletágak örvendős fejlődésének tudható be.

Actívaink közül a következők tüntetnek fel lényegesebb emelkedést:

a váltótárca állomány emelkedett 5,308.937 korona 95 fillérrel, a jelzálogkölcson állomány emelkedett 361.464 korona 74 fillérrel, a folyószámlai adós állomány emelkedett 623,256 korona 94 fillérrel, az értékpapír állomány emelkedett 501.978 korona 12 fillérrel. Passzívaink közül a betét állomány, bár részvényeseink cca 1,200,000 koronát vonak el a részvényesek befizetésére, emelkedett 917.970 korona 61 fillérrel, a visszlezámlolásunk emelkedett 2,446.039 korona 63 fillérrel.

Ennek a fokozottabb tevékenységnek eredményeként tiszta jövedelmünk 48,944 korona 36 fillérrel haladja meg a múlt évit.

A 400 162 korona 51 fillér jövedelem felosztására vonatkozólag indítványozzuk, hogy abból fordítassék:

I. Leírásokra a váltó, óvás és felszerelés számlán 33,163 korona 52 fillér.

II. Ertékcsökkenési tartalékalapra 10 000 korona.

III. Jótékony célra 4000 korona.

IV. A tartalékalap gyarapítására 46 962 korona 39 fillér.

V. Tisztviselők jutalmazására 8000 korona.

VI. Igazgatók, felügyelők és nyug. vezérigazgató jutalékára 55 554 korona 53 fillér.

VII. Összesen az 1-600. számú részvények után 210 000 korona.

VIII. Kamatmegterítésül a 601-1200. számú új részvények után 32 482 korona 07 fillér.

Végül bejelentjük, hogy a 10 000 koronás jubileumi alap kamatját ez évben a kereskedelmi pályán működő érdemes ifjak segélyezésére óhajjuk fordítani.

A felügyelőbizottság jelentésének előterjesztése után a közgyűlés az igazgatóság jelentését elfogadta s a felmántvényt megadta.

A jelentés elfogadása után dr. *Hoványi Gyula* szólalt fel s röviden visszapillantván az intézet múltjára, figyelmébe ajánlotta a közgyűlésnek, hogy a Nagyvárad Takarékpénztár elnökeinek arcképét festesse meg az intézet a székház nagyterme számára. Az eddigi elnökök voltak: *Sztaroveszky Károly* (1847-1849.), *Győrffy László* (1849-1869) *Baróthy Pál* (1869-1870.), *Racsák János* (1871-1883), *Sal Ferenc* (1883-1907.) *Hlatky Endre* (1907-) jelenlegi részvénytársasági igazgató.

A közgyűlés felhívta az igazgatóság figyelmét dr. *Hoványi Gyula* felszólalására.

Majd az alapszabályokat módosították. Ezt az a körülmény tette szükségessé, hogy a napibiztos intézményt váltóbirálói intézménnyé alakították át. Míg eddig a napibiztosok egész délelőtt a takarékpénztárban ügyszólván hivataloskodtak, ezentúl csak a váltóbirálatnál fognak részt venni, úgy a mint a nagyobb pénzügyintézeteknél szokás. A régi napibiztos intézményről megszűnése alkalmából *Petry Gyula* emlékezett meg meleg szavakkal.

Ezután a választásokra került a sor.

A szavazatszedő küldöttség tagjai voltak: *Petry Gyula*, dr. *Krüger Aladár*, *Markovics Sándor* részvényesek.

Igazgatósági tagokul megválasztottak: *Hlatky Endre*, dr. *Hoványi Géza*, *Frankó Endre*, *Huzella Gyula*, *Fényes Manó*, *Lopusny Gyula* és *Papp János*.

Felügyelő bizottsági tagok lettek: *Böszörményi Géza*, dr. *Gyöngyössy István*, dr. *Hoványi Gyula* és dr. *Medvigy Gábor*.

Váltóbirálókul három évre: Dr. *Krüger Jenő* 734, *Kaczián Károly* 731, dr. *Frankó József* 729, *Lakatos Antal*, *Papp Imre* és *Szédényi Nándor* 724-724 szavattal; két évre: *Barisch Artur* 700 és *Hanzély István* 673 szavattal; egy évre dr. *Dénes Sándor* 638 és dr. *Agoston Péter* a legkevesebb szavattal: 589 cel.

A választások eredményének kihirdetése után *Hlatky Endre* elnök a közgyűlést berekesztette.

A Központi Takarékpénztár közgyűlése.

A Központi Takarékpénztár, mely ma már nagyságra második pénzügyintézete Nagyváradnak, szintén vasárnap tartotta meg VII-ik évi rendes közgyűlését, melyen dr. *Fássy Lajos* elnököt a részvényesek szépszámu jelenléte mellett

A közgyűlés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be.

Dr. *Fássy Lajos* igazgatósági elnök üdvözölve a szépszámban megjelent részvényeseket, felkéri dr. *Popper Akos* vezérigazgatót az évi jelentés előterjesztésére. Az igazgató jelentése a következő.

Elsősorban jelentjük, hogy a múlt évi rendes közgyűlésünk határozata szerinti részvénytörke felemelést a legteljesebb sikerrel keresztül vittük. A befolyt 1,100,000 koronából 1 millió koronát a részvénytörkéhez és 100,000 koronát, — nem vonva le a cca 7000 koronát kitett költséget és illetéket — teljes, egészé-

ben a tartalékalaphoz csatoltuk. Itt még megjegyezzük, hogy csupán 87 részvényre nem lett elővétel gyakorolva, ezen 87 darabnál elért 870 korona felárat a felmerült költségek-nél számoltuk el.

Az 1910. év zárszámadási tételeit a következőkben részletezzük:

Összforgalmunk a lefolyt évben 247,435,980 koronát tett ki s így az emelkedés az 1909. évvel szemben 79,187,266 korona,

Pénztár forgalmunk 162,569,911 korona, emelkedés 51,971,505 korona.

I. Váltószámítás: 34,629,847 K 78 fill. Emelkedés 3,493,420 K 76 fillér. II. Jelzálogkölcsön: 517,138 K. Emelkedés: 359,608 K 74 fillér.

Ebből 275 000 korona törlesztéses kölcsön, mely törlesztéses kölcsönt az év végén a Kisbirtokosok országos földhitelintézetére cedáltuk.

III. Betétek: 6,282,954 K 30 fill. Emelkedés 1,347,042 K 61 fill. IV. Folyószámla: 2,860,108 K 56 fill. Emelkedés: 673,412 K 67 fillér.

Ertékpapír állományunk mérlegünk szerint 1,051,260 K 16 fillér, 282,877 K 40 fillérrel több, mint volt 1909-ben. Arfolyam különbözeti címen nyereségül 7113 K 18 fillért számoltunk el, mely nyereség legnagyobb része az év folyamán eladott értékpapiroknál elért haszonból állott elő.

A lefolyt üzleti évben előfordult insolven-tiáknál érdekeltségeink egyáltalában nem voltak Kihelyezéseinkből 11186 K 21 fillért irunk le, mely leírásunkban benne foglaltatik összes kétes és vált követelésünk. Korábbi években leirt követelésekből ez év folyamán befolyt 5208 K 78 fillér.

A lefolyt üzleti évben résztvettünk az 1 millió korona alapítással megalakult Nagyvárad erdőipar r.-t. alapításában.

Továbbá résztvett intézetünk a múlt év folyamán Koltovsárott 500,000 K alapítással, a megalakult Polgári takarékpénztár r.-t. alapításában.

Ezen kolozsvári Polgári takarékpénztárral együtt vettünk részt a lefolyt év végén a gróf Teleky féle felső-szócsei birtok vétel fiacirozásában és a tolyó év elején Budapestben megalakult »Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság alapításában.

Ezen intézet a budapesti Magyar Bank és Kereskedelmi részvénytársaság vezetése alatt tekintélyes vidéki pénzügyintézetek és előkelő külföldi intézetek bevonásával alapította.

Kisebbrészesedéssel vettünk részt a Komádi-i kereskedelmi és földhitelintézet r.-t. és a Tenkei gazdasági takarékpénztár r. t. alapításában.

Korábbi alapításunk a Székelyhidi népbank, a lefolyt évben teljes sikerrel emelte fel alapítókéjét: 100.000 K-ról 200.000 K-ra.

Mielőtt ez évi nyereségünk felosztására vonatkozó indítványunkat előterjesztenők, tisztelettel bejelentjük, hogy jótékony célú adományokra 3000 K-át javasolunk az elmúlt év nyereségéből fordítani.

Ezen jótékony célra szánt összeg részbeni felhasználásával létesítjük ez év nyarán a Központi Takarékpénztár szünidei gyermek telepét.

A rendelkezésünkre álló múlt évről áthozott 5457 K 7 fill. és az ez évi 385 840 K 26 fill. Összesen 391 297 K 33 fill. nyereség felosztására nézve, indítványozzuk a következőket:

Összesen az 1-600. számú részvények után 210 000 K-ról 200 000 K-ra. A rendes tartalék-alap javára az alapszabályszerű 10 százalék 38 584 K 2 fill. helyett 65 000 K, nyugdíj tartalék javára 5 000 K, alapszabályszerű jutalékokra 65 592 K 84 fill., tisztviselők jutalmazására 5 400 korona, jótékony célokra 3 000 korona. Összesen 383 992 korona 84 fillér.

A fennmaradó 7 304 korona 49 fillér pedig a következő évre vitessék át.

Ezen felosztási javaslatunk elfogadásával

kérjük a t. közgyűlést elhatározni, hogy az osztalék a közgyűlést követő naptól kezdve az 1-7500. számú 400 K n. é. részvények 7-es számú szelvénye ellenében pénztáruknál kifizethető legyen.

Majd áttér az új tőkeemelésre, melynélfogva az alapítókét 3 millió koronáról 4 millió koronára emelik fel.

A jelentést és az indítványt egyhangulag elfogadták, a felmentést megadták s ezután a választásokat eszközölték. Beválasztották az igazgatóságba *Darvas Imrét*, ki eddig felügyelő volt, kinek helyét dr. *Sarkadi Lajos* nyerte el, dr. *Koppert Adolf* felügyelő-bizottsági tag erről a tisztjéről elköltözés miatt lemondott és helyette *Bleyer Ignác*ot választották meg. A ki sorsolt 14 választmányi tag helyébe a következő 14 részvényt választották be:

Dr. *Berger Ignác*, *Fischer Sámuel*, *Fekete Sándor*, *Fleischer Ignác*, dr. *Grósz Imre*, dr. *Konrád Béla*, *Lausch Károly*, *Nagy Sándor mérnök*, *Neuländer Mihály*, dr. *Rácz Miksa*, *Rósenháli Adolf*, *Szántó Lajos*, *Szmazsenka Ernő*, *Vály Géza*.

Végül *Szmazsenka Ernő* részvényes, köszönete mondott az igazgatóságnak az elért szép eredményért, mely után a közgyűlés véget ért.

A gyűlésen jelen voltak: dr. *Popper Akos*, dr. *Grósz Menyhért*, dr. *Matoly Károly*, *Telegdy József*, *Kövér Endre*, *Nagy Márton*, *Breider Ármán*, *Rendes Vilmos*, *Hunyady Ferenc*, dr. *Rezső Mór*, dr. *Várnai Ferenc*, *Biszerszky Iván*, dr. *Fássy Lajos*, *Kormos József*, *Kövér István*, *Hollós Mihály*, *Gábor József*, *Molnár Lajos*, dr. *Waldmann Béla*, *Lindenbaum Ignác*, *Bogdán Jenő*, *Aron Menyhért*, ifj. *Klein László*, *Löbl Dezső*, dr. *Szeghalmi Sándor*, *Fischer Sámuel*, dr. *Lánczi József*, *Kovács Kálmán*, *Spitzer Ede*, dr. *Sebő Mihály*, *Rósenháli Adolf*, *Szmazsenka Ernő*, *Róth János*, *Kepes L. Miklós*, *Grünwald Jenő*, *Lausch Károly*, *Lichtmann Jenő*, *Schwartz Artur*, *Jerzsák István*, *Székely Sándor* *Balog Arpad*, dr. *Halász Márton*, *Kertész Márton*, *Szondi Vilmos*, *Aufrecht Mór*, *Kálmán Sándor*, dr. *Löbl László* *Sebes Gyula*, *Fleischer Ignác*, *Vadász Aurél*, *Neuländer Mihály*, dr. *Sámson Márton* *Weisz Zsigmond*, *Lőrincz Simon*, dr. *György Ernő*, *Grünstein Sámuel*, *Horvánszky József*, *Szűcs Izsó*, *Deutsch Ignác*, *Hegedüs Nándor*, *Schwartz Gyula*, *Rósenberg Izsó*, ifj. *Weisz József*, dr. *Fisch Áron*, *Klein Károly*, dr. *Barta Dezső*, *Löwy Vilmos*, *Hirsch Mór*, *Rólinger Béni*, *Léderer Márton*, *Schenker Ferenc*, *Bleyer Ignác*, *Króó Sámuel*, *Schwartz József*, dr. *Löwy Mór*, *Hranviczky Károly*, *Rothbart A. Ede*, *Sas Ede*, dr. *Váradai Ödön*, *Grósz Dezső*, dr. *Jakabovits Emánuel*, *Steiner János*, *Friedmann Benő*, *Fodor Izsó*, *Olasz Béla*, dr. *Demetrovits Elek*, *Wallerstein Ferenc* *Popper Arpad*, *Balogh Döme*, dr. *Mártonffy Marcel*, *Barta Béla*, *Lakatos Ede*, *Flegmann Rezső* dr. *Tóth Ferenc*.

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

**Teljes árfolyam
5.65 annuitás.**

LÁSZLÓ ERNŐ
bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Léway-palota,
Ezredévi emlék tér sarok.

19975—1910. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város területén lévő ürszékek és emésztő gödrök tisztításának vállalatba adása céljából folyó évi február hó 28-ik napján d. e. 10 órakor a Városház tanácstermében arlejtést fogok tartani.

A vállalat kezdődik 1911. évi május hó 1-ső napján s tart, 10 egymást követő éven át.

Ajánlatot csak írásban zártajánlat újján lehet tenni s minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy minő egységi ártért vállalja.

a) a vízöblítéssel ellátott ürszékek emésztő-gödreinek,

b) a közönséges ürszékek emésztő-gödreinek tisztítását hektoliterenkint.

A bánatpénz 1000 korona. — A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz lerételét igazoló nyugta, vagy ennek közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz. — A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

Ajánlatok csak az arlejtés megkezdéséig, vagyis a f. évi február hó 28-ik napjának d. e. 10 óráig adhatók be. Az ajánlatok egy koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. — A borítékban megjelölendő a vállalat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy a fenti vállalatra vonatkozó arlejtési feltételeket, továbbá az idevonatkozó városi szab. rendeletet ösméri és ezeket magára nézve kötelezőnek elfogadja. — Azon pályázók, kik ajánlataik benyújtásakor a várossal még üzleti összekötöttségben nem állottak, vagy a városi hatóság előtt még ösmertlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iprakamara igazolványával bizonyítani.

A fenti vállalatra vonatkozó feltételek, továbbá az ürszékek és emésztő-gödrök takarítására vonatkozó városi szab. rendelet alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyvárad, 1911. január hó 27.

Komlóssy József

tanácsnok, mint az árverési különdöttség elnöke.

Gyorsan pusztul a bőr s ezt Ön
bánja,
Ha Fernolendit NIGRIN-jét nem
használja.

TÁTRAY és TARSAI

Vasöntőde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó
műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben,
villany felvételei speciálítása
utólérhetetlen.

Heiczer Ferenc

papi- katonai és polgári szabó
Nagyvárad, Körös utca 22. sz.

Készít a legjobb minőségű szövetekből reverendát és cimadát.

Egyenruhákat bármilyen fegyvernemhez, átalakításokat méret szerint.

Polgári ruhákat legolcsóbb árban valódi angol szövetekből készítik.

Levelezőlapra meghívásra helyben és vidéken mértékvétel végett megjelenek.

Szíves pártfogást kér tisztelettel
Heiczer Ferenc.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é.
— közönséget, hogy —
Kert utca 2. szám.

építési irodát
nyitottam.

Elvállalok tervezéseket és bármilyen e szakmába vágó munkákat.

Tisztelettel

Béres Ferenc

építőmester.

Vegyél!

Vegyen!

Vegyünk!

10. 13 és 17.

Koronáéit

Moskovits Antonomiai cipőt
Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és

:: Bémer-tér, Fő-utca sarok. ::

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint —

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Kitünő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgáltatnak ki.

— Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szállodámban szobák 1 korona

— 60 fillértől kaphatók. —

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a „NEMZETI“ szálloda, vendéglő és kávéház bérletje.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVARAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint a megyei főtisztelendő papság szálitója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

könyv és hirlapkiadó vállalat

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSÓ-UTCZA 5. SZ.

A legmodernebb betűkkel és diszitő anyagokkal u j o n n a n berendezve.

Mindennemű hivatalos, üzleti és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett, izléses kivitelben
 ≡ készítettnek. ≡

Latin szert. és g. kath. egyházmegyei nyomtatványok állandóan raktáron.

A „TISZÁNTÚL”
 politikai napilap kiadóhivatala.

Alapítottott:
 1894.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett
 a „Tiszántúl”-ban közöltetnek.

Alapítottott:
 1894.

Ifj. Kohn Sámuel

:: féle üzlet teljes ::

elárúsítása

(míg a készlet tart)

naponta d. e. 9-től 1-ig, d. u. 2-től 7-ig

FLEGMAN

:: női-divat áruháza. ::

Alapított 1888. Bémer-tér.